

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kaavoituksen ilmastoweбинаari

Ilmastovaikutusten arviointi ja huomioon ottaminen kaavoituksessa
- ELYn kommenttipuheenvuoro

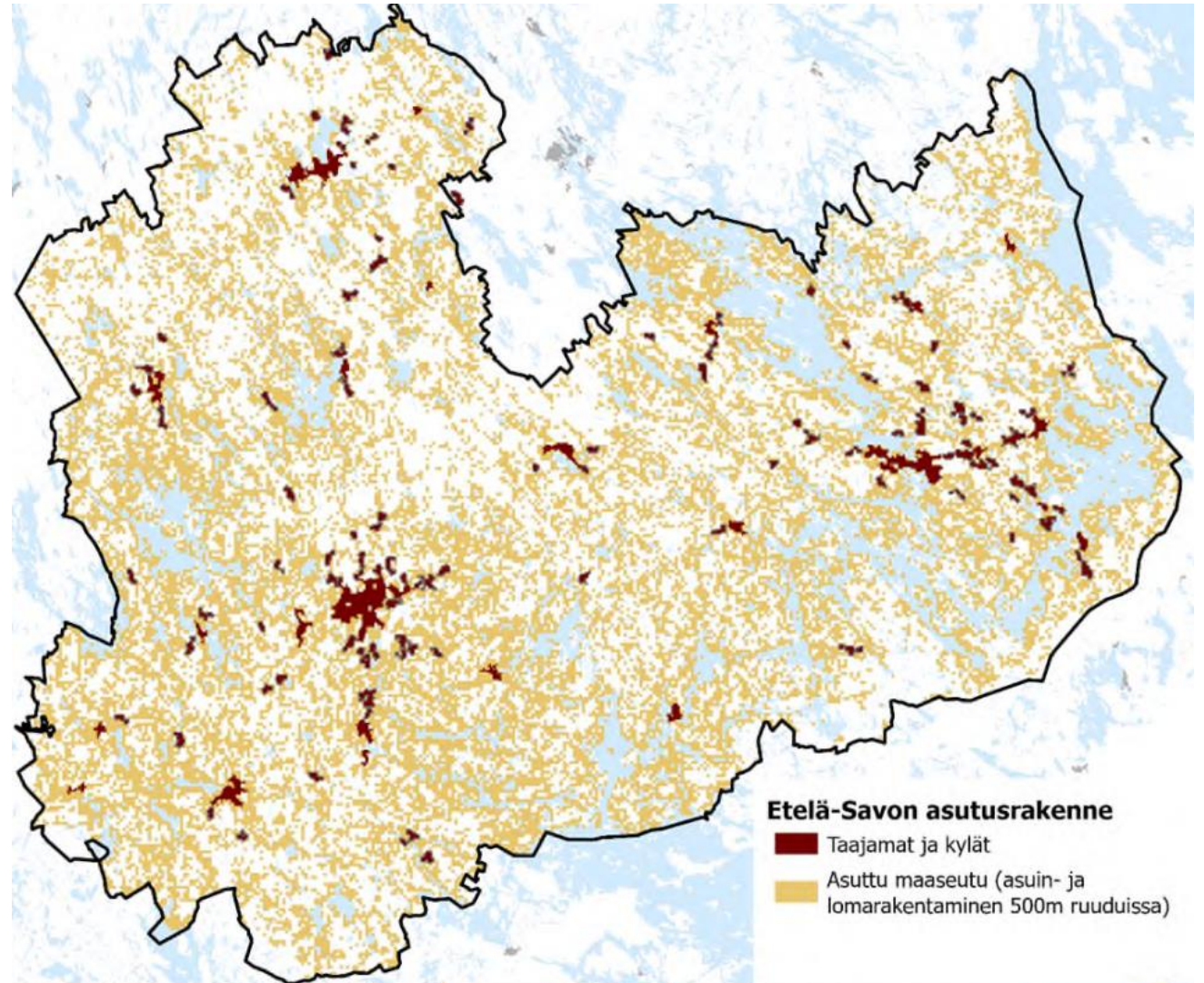
Satu Karjalainen / Etelä-Savon ELY-keskus

| 17.1.2024

Etelä-Savo

- Maakunnan väkiluku:
130 000 > 107 000 (2040)
- Etelä-Savon taajama-aste on
noin 72 %
- 70 000 vakinaisesti asuttua
asuntoa, yli 46 000 vapaa-
ajanasuntoa
- Rantaviivaa noin 30 000 km

> ”*yhdyskuntarakenne*” jo
lähtökohtaisesti ongelmallinen

Lähteet:
SYKE/YKR/TK
Maanmittauslaitos

Ongelmat ilmasto-vaikutusten arvioinnissa

- Omia kaavoittajia kunnissa vähän (paikallistuntemus!); kolme kaupunkia ja yhdeksän pienempää kuntaa, jotka ostavat kaavaosaamisen konsulteilta
- Kunnilla saattaa olla osaamisvajetta hankintojen kilpailuttamisessa > hinta ratkaisee – *saako halvalla hyvää?*
- Etelä-Savon kaavoitustilanne:
 - ✓ Merkittävät vesistöt jo kaavoitettu
 - ✓ Hankekaavat tai ns. postimerkkikaavat
 - ✓ Taajamayleiskaavojen päivittämisiä
 - ✓ Taajama-asemakaavojen päivitykset enimmäkseen pienialaisia; laajemmissa hankkeissa oleellinen tavoite kumota toteutumattomat kaava-alueet
- MRL:n säännösten tehottomuus: Kaavan tulee perustua kaavan *merkittävät* vaikutukset arvioivaan suunnitteluun

Ilmastovaikutukset ESA-ELYn kaavaohjauksessa

- ELYssä katsottu tarkoituksenmukaiseksi painottaa kaavoituksessa ilmastonmuutokseen sopeutumista:
 - ✓ ”Tavanomaisissa” kaavoissa lähinnä tulvavaara-alueet ja hulevedet
 - ✓ Olemassa olevan rakenteen hyödyntäminen (infra, rakennusten uusiokäyttö ja kierrätys)
 - ✓ Lämpösaarekkeet, varjopaikat, kasvillisuus
- **Ilmastovaikutusten merkitys yksittäisessä kaavahankkeessa?**
 - > ilmastovaikutusten sijaan vedotaan taloudellisiin vaikutuksiin ja vetovoimatekijöihin

Joitakin poimintoja..

- ”Ilmastoparas kaavaratkaisu” suositeltava tavoite, kuntien kaavoille asettamat laatutavoitteet ovat hyvin toisentyypisiä (”mahdollistava kaava”)
- Kaava voi olla surkea olematta lainvastainen > minimivaatimukset ilmastovaikutuksille?
- Osa ilmastotyökaluista hyvin yksityiskohtaisia ja pikemminkin kaavan toteutusta kuin kaavoitusta (ei sovellu pienille eikä keskikokoisille kunnille)
- Hyviä kaavoitusesimerkkejä!

ESA-ELYn toiveita

- Alueiden eriarvoistuminen ja raju muuttoliike saatava haltuun! (aluepoliittisia ratkaisuja)
- Selkeämpiä/konkreettisempia säännöksiä (MRL)
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään valmiita sanallisia kaavamääräyksiä
- Rak.järjestyksiin valmiita ilmastomääräyksiä
- Tsekkilistoja konsulttien tarjouspyyntöihin
- **LISÄÄ KOULUTUSTA!!**

Kiitos!

